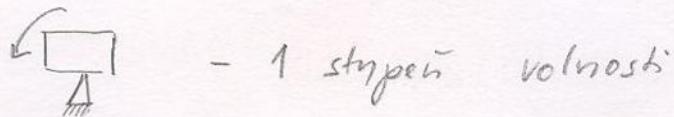
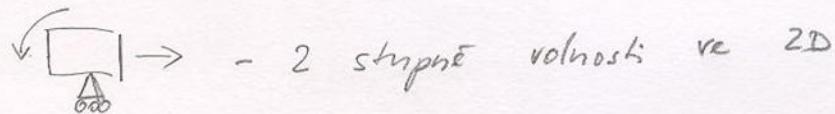
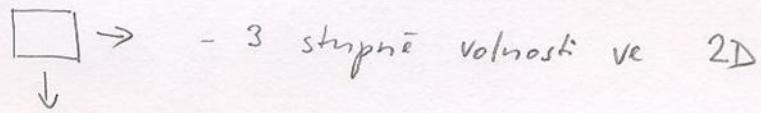

Reakce tuhých objektů

- konstrukce, nebo jejich části, jsou upevněny pomocí rázeb (= prvky 'zamezujející r. pohybu')

- vztahy odebírají stupně volnosti:

- základní stupně volnosti

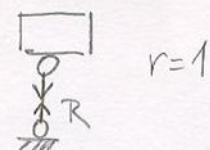
- tělesa mají v rovině 3 stupně volnosti, v prostoru 6
- ve vazbách vznikají sily = reakce
  - vazby vnější: fixují konstrukci z vnějšku
  - vazby vnitřní: spojují části konstrukce

I) vnejsí vazby

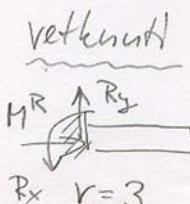
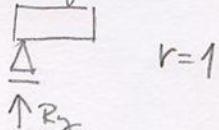
a) ve 2D: pevný klobouk

odebírá 2
stupně volnosti
($r=2$)

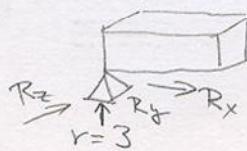
krycí punt

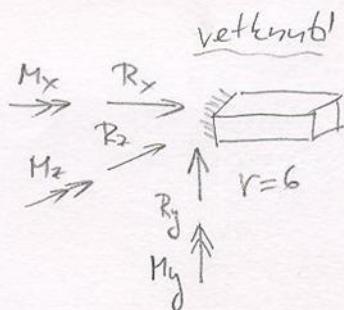
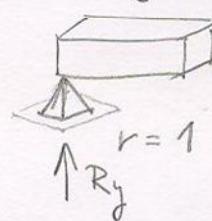
posunutý klobouk

b) ve 3D: pevný klobouk

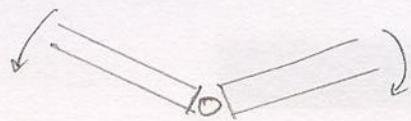
posunutý klobouk

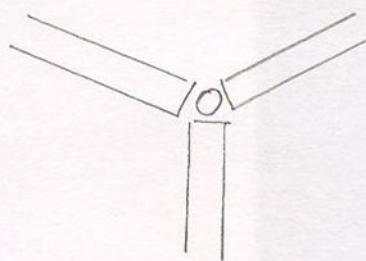
vetknutí

II) vnitřní vazby

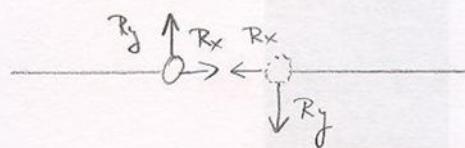
a) kloby = mohou spojovat 2 a více prvků konstrukce

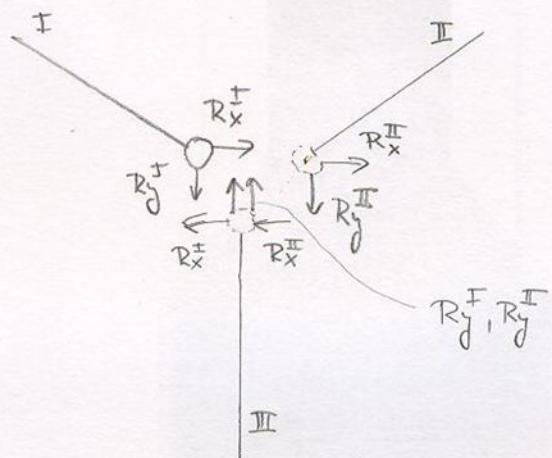
- možná rotace, ne posun
 $r = 2$

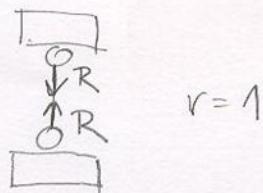
- $r = 2(n-1)$, n = počet prvků

- sily v klobouky jsou stejné na obou stranách

b) kynutý prot spojující 2 části (zpěry)

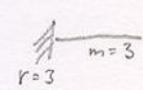
$r = 1$

Statická určitost

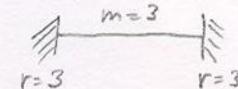
- telo ve 3D : 6 stupňů volnosti
ve 2D : 3 stupně volnosti
- bod (stýčník) ve 3D : 3 stupně volnosti
ve 2D : 2 —||—

- počet stupňů volnosti = m
- rozdíl stupňů volnosti odebraných vazbami a stupňů volnosti bez vazeb je $s = r - m$

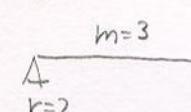
a) je-li $s = 0 \rightarrow$ staticky a kinematically určitá konstrukce (že snadno spočítat reakce)

b) je-li $s > 0 \rightarrow$ staticky neurčitá (kinematically preurčitá) konstrukce, že hře spočítat reakce, rezervy v podepření

c) je-li $s < 0 \rightarrow$ staticky preurčitá (kinematically neurčitá) konstrukce = mechanismus, který se hybe, nedostatečně podepřen

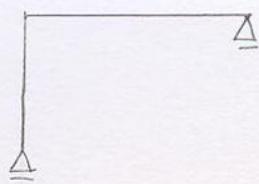

PR 14 Určete stupeň statické neurčitosti

a) $m = 3$
 $r = 3 + 1$
 $s = 4 - 3 = 1$

b) $m = 3$
 $r = 3 + 2$
 $s = 5 - 3 = 2$

c)

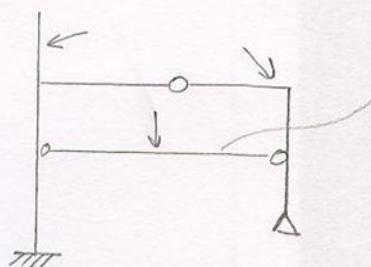
$$m = 3$$

$$r = 1 + 1 = 2$$

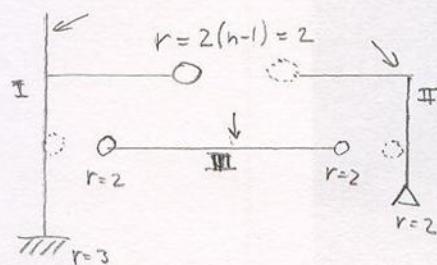
$$s = 2 - 3 = -1$$

$\Rightarrow$ staticky přeuročitelná konstrukce, není zajištěna ve všech směrech

d)

zatiženel, nelze brát jako krychly prut, ale jako prut (desku) se 3 stupni volnosti

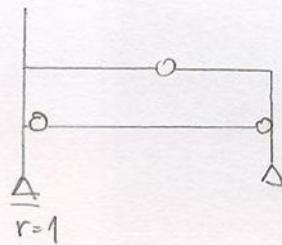
$$m = 3 \cdot 3 = 9$$

$$r = 3 + 2 + 2 + 2 + 2 = 11$$

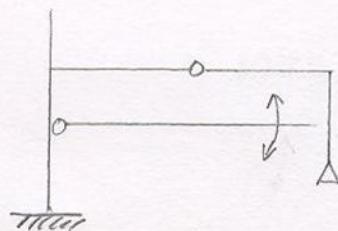
$$s = 11 - 9 = 2$$

$\Rightarrow$ 2x staticky neurčitelná konstrukce

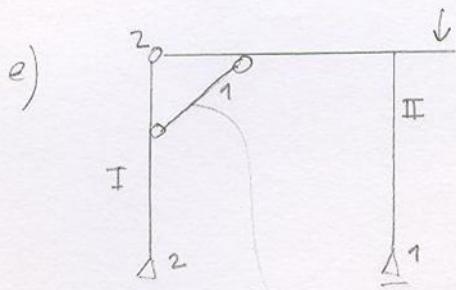
- 2 razby lze odebrat:

ok

Spatné (mechanismus)

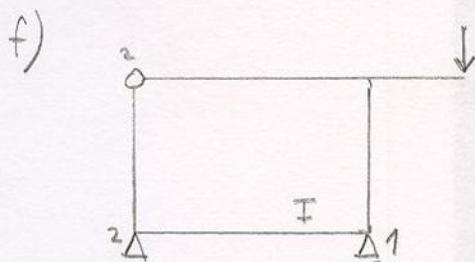

zobrat jako krych' prut ($m=0, r=1$),
není zatížen

$$m = 2 \cdot 3 = 6$$

$$r = 2+2+1+1 = 6$$

$s = 6 - 6 = 0 \rightarrow$ staticky určitá kce

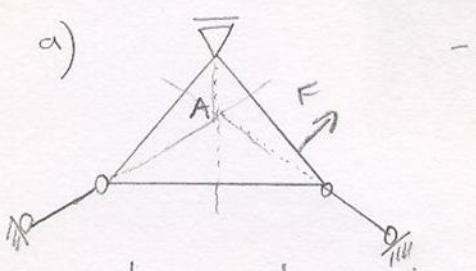
$m = 3$ (celé 1 tuhy celé, 1 deska)

$$r = 2+2+1 = 5$$

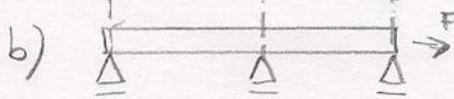
$$s = 5 - 3 = 2$$

Výjimkové případy

: nevhodným uspořádáním vazeb může být konstrukce nedantatečně podepřena i v případě, že $s \geq 0$ (determinant soustavy statických podmínek rovnovahy = 0, nelze stanovit jednoznačné řešení)

-nezajistěna rotace okolo bodu A, momentová podmínka $\sum M_A = 0$ není splněna, $m=3, r=3, s=3-3=0$

- paprsky jsou rovnoběžné
 $\rightarrow \sum F_x = 0$ není splněno